

Kod przedmiotu: I1-01

Nazwa przedmiotu

Instrument główny

Kierunek

Instrumentalistyka

Zakres

Kontrabas

Typ studiów

3- letnie studia stacjonarne/niestacjonarne I st.

Wymagania wstępne

- opanowanie wiedzy ogólnomuzycznej na poziomie średniej szkoły muzycznej
- zdanie egzaminu konkursowego na studia I stopnia, kierunek – instrumentalistyka, zakres – kontrabas

Wymagania końcowe

- publiczne wykonanie recitalu dyplomowego
- napisanie pracy dyplomowej i jej obrona

Cele kształcenia

- Przekazanie podstawowego zasobu wiedzy i umiejętności warsztatowych oraz artystycznych
- Osiągnięcie przez studenta umiejętności swobodnego i kreatywnego posługiwania się środkami przekazu artystycznego w obrębie zakresu, tworzenia i realizowania własnych koncepcji artystycznych, stosując różne środki ekspresji artystycznej
- Wspieranie studenta w jego dążeniu do intensywnego rozwoju, wstępne ukierunkowanie na właściwą jego predyspozycjom dalszą specjalizację
- Przygotowanie studenta do podjęcia studiów II stopnia
- Praca nad niwelowaniem tremy estradowej – praktyka podczas koncertów klasowych i egzaminów

Treści programowe

- Ukształtowanie prawidłowego aparatu gry na kontrabasie - ewentualna korekta
- Zapoznanie z historią i budową instrumentu
- Poznanie podstawowego repertuaru kontrabasowego z różnych epok i stylistyk w tym muzyki współczesnej

- Praca nad materiałem muzycznym umożliwiającą wszechstronny rozwój techniczny i muzyczny - dobranie programu pod indywidualne potrzeby i możliwości studenta
- Praca nad właściwą interpretacją tekstu muzycznego zgodną z intencją kompozytora wymogami stylistycznymi i kontekstem historycznym
- Praca nad zagadnieniem samoświadomości i samokontroli w trakcie pracy indywidualnej studenta
- Praca nad techniką: etiudy, gamy, pasaże - sprawdzanie tych umiejętności na kolokwium w trakcie semestru

Pozycje podane w literaturze podstawowej (tożsame z repertuarem wymaganym na egzaminach semestralnych) stanowią zakres programowy dla każdego studenta. Realizowany program jest również wyznaczony wymaganiami dotyczącymi egzaminu dyplomowego.

Zamierzone efekty uczenia się

W zakresie wiedzy:

- posiada ogólną znajomość literatury muzycznej (K_W01)
- posiada znajomość podstawowego repertuaru związanego z zakresem (K_W02)
- posiada wiedzę umożliwiającą docieranie do niezbędnych informacji (książki, nagrania, materiały nutowe, Internet), ich analizowanie i interpretowanie we właściwy sposób (K_W04)
- orientuje się w piśmiennictwie dotyczącym kierunku studiów, zarówno w aspekcie historii danej dziedziny lub dyscypliny, jak też jej obecnej kondycji (dotyczy to także Internetu i e-learningu), (K_W05)
- posiada znajomość i zrozumienie podstawowych linii rozwojowych w historii muzyki oraz orientację w związanej z tymi zagadnieniami literaturze piśmienniczej (dotyczy to także Internetu i e-learningu), (K_W06)
- rozpoznaje i definiuje wzajemne relacje zachodzące pomiędzy teoretycznymi i praktycznymi aspektami studiowania (K_W07)
- posiada znajomość stylów muzycznych i związanych z nimi tradycji wykonawczych (K_W08)
- posiada wiedzę dotyczącą muzyki współczesnej (K_W09)
- posiada orientację w zakresie problematyki związanej z technologiami stosowanymi w muzyce oraz w zakresie rozwoju technologicznego związanego ze swoim zakresem (K_W10)
- posiada podstawową wiedzę dotyczącą budowy własnego instrumentu i jego ewentualnej konserwacji, napraw, strojenia itp. (K_W11)
- posiada ogólny zakres wiedzy dotyczący marketingowych, finansowych i prawnych aspektów zawodu muzyka, ze zwróceniem szczególnej uwagi na zagadnienia związane z prawem autorskim (K_W12)
- posiada podstawowe wiadomości w zakresie praktycznego zastosowania wiedzy o harmonii i zdolność analizowania pod tym kątem wykonywanego repertuaru (K_W13)

- dysponuje podstawową wiedzą z zakresu dyscyplin pokrewnych pozwalającą na realizację zadań zespołowych (także o charakterze interdyscyplinarnym), (K_W14)
- posiada wiedzę dotyczącą podstawowych koncepcji pedagogicznych i ich praktycznego zastosowania, dającą kwalifikacje do nauczania w swoim zakresie (K_W16)

W zakresie umiejętności:

- dysponuje umiejętnościami niezbędnymi do tworzenia i realizowania własnych koncepcji artystycznych (K_U01)
- jest świadomy sposobów wykorzystywania swej intuicji, emocjonalności i wyobraźni w obszarze ekspresji artystycznej (K_U02)
- wykazuje zrozumienie wzajemnych relacji zachodzących pomiędzy rodzajem stosowanej w danym dziele ekspresji artystycznej a niesionym przez niego komunikatem (K_U03)
- posiada znajomość i umiejętność wykonywania reprezentatywnego repertuaru związanego z głównym kierunkiem studiów (K_U04)
- posiada umiejętność wykorzystywania wiedzy dotyczącej podstawowych kryteriów stylistycznych wykonywanych utworów (K_U05)
- posiada umiejętność odczytania zapisu muzyki XX i XXI wieku (K_U06)
- posiada umiejętność właściwego odczytania tekstu nutowego, biegłego i pełnego przekazania materiału muzycznego, zawartych w utworze idei i jego formy (K_U09)
- opanował warsztat techniczny potrzebny do profesjonalnej prezentacji muzycznej i jest świadomy problemów specyficznych dla danego instrumentu (intonacja, precyzja itp.), (K_U10)
- przyswoił sobie dobre nawyki dotyczące techniki i postawy, umożliwiające operowanie ciałem w sposób (z punktu widzenia fizjologii) najbardziej wydajny i bezpieczny (K_U11)
- poprzez opanowanie efektywnych technik ćwiczenia wykazuje umiejętność samodzielnego doskonalenia warsztatu technicznego (K_U12)
- posiada umiejętność rozumienia i kontrolowania struktur rytmicznych i metrycznych oraz aspektów dotyczących aplikatury, smyczkowania, frazowania, struktury harmonicznego itp. opracowywanych utworów (K_U13)
- posiada umiejętność swobodnej ustnej i pisemnej wypowiedzi na temat interpretowania, tworzenia i odtwarzania muzyki oraz na temat kwestii dotyczących szeroko pojmowanych tematów ogólnohumanistycznych (K_U15)
- posiada podstawowe umiejętności kształtowania i tworzenia muzyki w sposób umożliwiający odejście od zapisanego tekstu nutowego (K_U17)
- dzięki częstym występom publicznym wykazuje umiejętność radzenia sobie z różnymi stresowymi sytuacjami z nich wynikającymi (K_U18)

- wykazuje umiejętność brania pod uwagę specyficznych wymagań publiczności i innych okoliczności towarzyszących wykonaniu (jak np. reagowania na rozmaite warunki akustyczne sal), (K_U19)
- wykazuje umiejętność praktycznego zastosowania wiedzy dotyczącej podstawowych koncepcji pedagogicznych, dającą kwalifikacje do nauczania w swoim zakresie na poziomie podstawowym edukacji muzycznej (K_U20)

W zakresie kompetencji społecznych:

- umie gromadzić, analizować i w świadomy sposób interpretować potrzebne informacje (K_K01)
- realizuje własne koncepcje i działania artystyczne oparte na zróżnicowanej stylistyce, wynikającej z wykorzystania wyobraźni, ekspresji i intuicji (K_K02)
- posiada umiejętność samooceny, jak też jest zdolny do budowania konstruktywnej krytyki w obrębie działań muzycznych, artystycznych oraz w obszarze szeroko pojmowanej kultury (K_K04)
- jest zdolny do definiowania własnych sądów i przemyśleń na tematy społeczne, naukowe i etyczne oraz umie je umiejscowić w obrębie własnej pracy artystycznej (K_K05)
- w sposób zorganizowany podchodzi do rozwiązywania problemów dotyczących szeroko pojętych prac projektowych, jak również własnych działań artystycznych (K_K08)
- w sposób świadomy i profesjonalny umie zaprezentować własną działalność artystyczną (K_K09)
- umie posługiwać się fachową terminologią z zakresu dziedziny muzyki (K_K10)
- posiada umiejętność adaptowania się do nowych, zmiennych okoliczności, które mogą występować podczas wykonywania pracy zawodowej lub twórczej (K_K13)
- jest zdolny do efektywnego wykorzystania wyobraźni, intuicji, twórczej postawy i samodzielnego myślenia w celu rozwiązywania problemów (K_K14)
- w sposób świadomy kontroluje swoje emocje i zachowania (K_K15)

Formy kształcenia

Wykłady, zajęcia indywidualne

Nakład pracy studenta niezbędny do osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się

Rok	I		II		III	
Semestr	1	2	3	4	5	6
Punkty ECTS	14	14	14	14	15	15
Ilość godzin w tygodniu	2	2	2	2	2	2
Rodzaj zaliczenia	ekm	ekm	ekm	ekm	ekm	zal
Legenda	zal – zaliczony; zost – zaliczenie ze stopniem; egz – egzamin; ekm – egzamin komisyjny					

Kryteria oceny

- warsztat wykonawczy – umiejętności techniczne
- opanowanie i zrozumienie tekstu muzycznego
- logika narracji muzycznej
- frazowanie
- umiejętność wypowiedzi w różnych stylach i formach muzycznych
- kształtowanie dźwięku i jego jakość estetyczna
- intonacja

Pracę dyplomową na kierunku instrumentalistyka (Studia I st.) tworzą:

1. Praca artystyczna – recital dyplomowy o zróżnicowanym stylistycznie programie trwającym ok. 20-30 min. – występ otwarty dla publiczności
2. Pisemna praca dyplomowa na temat zgodny z kierunkiem studiów i zaakceptowany przez Kierownika Katedry. Na ocenę pracy pisemnej składają się opinia promotora i recenzenta - praca oceniana jest pod względem:
 - zgodności treści pracy z tematem określonym w tytule,
 - układu pracy, struktury podziału treści, kolejności rozdziałów, kompletności tez,
 - nowatorskiego ujęcia problemu,
 - doboru i wykorzystania źródeł
 - formalnej strony pracy (poprawność języka, opanowanie techniki pisanie pracy, spis treści, odesyłać),
 - przydatności pracy do ewentualnej publikacji

Literatura podstawowa

- Gamy i pasaże w opracowaniu: W. Gadziński, J. Prunner, W. Chomienko
- Etiudy z następujących zbiorów lub następujących autorów: W. Gadziński, J. Hrabie, F. Simandl, T.A. Findeisen
- Kaprysy na kontrabas solo następujących autorów: E. Nanny, S.B. Poradowski, M. Gajdos

- Sonaty staroklasyczne (oryginalne lub transkrypcje) następujących autorów: H. Eccles, B. Marcello, G.F. Haendel, W. de Fesch
- Sonaty klasycystyczne i neoromantyczne: J.M. Sperger, A. Misek
- Koncerty klasycystyczne i romantyczne następujących kompozytorów: K.D. Dittersdorf, J.K. Vanhal, F.A. Hoffmeister, G. Bottesini, S. Koussevitzky
- Utwory wirtuozowskie i kantylenowe następujących kompozytorów: G. Bottesini, S. Koussevitzky, R. Glier

Literatura (piśmiennictwo)

- Bass World: the magazine of the international society of bassists / red. Rob Nairn. - USA: Connolly & Co., 2009. Czasopismo – w BG od 2009 r.
- Geschichte des Kontrabasses / Alfred Panyavsky ; unter Mitarbeit von Herbert Seifert. - 2. wesentlich erweiterte Aufl. - Tutzing: Verlag bei Hans Schneider, 1984
- Grundlagen der Kontrabass-Technik = Principles of double bass technique / Michael Barry Wolf ; Ill. von Verfasser = il. by the author. - Mainz [etc.]: Schott, 2011
- Kompendium der Kontrabaß-Bogentechnik = Compendium of bowing techniques for the double bass. 1: Grundlagen der Bogentechnik; Tonleitern, Terzen-Tonleitern und Akkorde = Fundamentals of bowing technique; Scales, scalen in thirds, triads / Klaus Trumpf. - Leipzig: VEB Deutscher Verlag für Musik, 1989
- Kontrabas od A do Z / Tadeusz Pelczar, Kraków, PWM, 1974
- Kontrabas dzisiaj: wirtuozeria kontrabasowa w utworach Giovanniego Bottesiniego na tle dokonań Domenico Dragonettiego i Niccolò Paganiniego, przygotowanie dzieła do prezentacji artystycznej / Adam Bogacki, Warszawa, Akademia Muzyczna im. F. Chopina, 2006
- Historia instrumentów muzycznych / Curt Sachs; przekł. Stanisław Olędzki, Wyd. 2, Kraków, Polskie Wydawnictwo Muzyczne, 1989
- Musical excellence: strategies and techniques to enhance performance / edited by Aaron Williamson, Repr. - Oxford, Oxford University Press, 2011
- Musical performance: a guide to understanding / edited by John Rink, 8th print, Cambridge, Cambridge University Press, 2011
- Die Musik in Geschichte und Gegenwart: allgemeine Enzyklopaedie der Musik, Sachteil. Bd. 1-9 / begr. von Friedrich Blume, hrsg. von Ludwig Finscher, 2., neubearb. Ausg., 1994, hasła encyklopedyczne poświęcone poszczególnym instrumentom smyczkowym
- Das Orchester, Zeitschrift für deutsche Orchesterkultur und Rundfunk-Chorwesen / Organer Deutschen Orchestervereinigung, Mainz, Verlag Das Orchester, 1953 - czasopismo
- The New Grove dictionary of music and musicians / ed. by Stanley Sadie, London Macmillan, 1993, hasła encyklopedyczne poświęcone poszczególnym instrumentom smyczkowym
- Problemy wykonawcze muzyki współczesnej / red. nauk. Irena Marciniak, Zielona Góra, WSP im. Tadeusza Kotarbińskiego, 1998

- Przewodnik po muzyce kameralnej / Danuta Gwizdalanka, Wyd.2, Kraków, Polskie Wydawnictwo Muzyczne, 1998
- Strategies for teaching strings: building a successful string and orchestra program / Donald L. Hamann, Robert Gillespie, Hamann, Donald L., Wyd. 2 popr., New York, Oxford University Press, 2009

Język wykładowy

Polski, możliwość prowadzenia zajęć w innych językach: angielski, niemiecki

Imię i nazwisko wykładowcy

dr hab. Irena Olkiewicz

dr hab. Paweł Jabłczyński